

Germanistische Beiträge: 34/2014

Eugen CHRIST (Stuttgart/Germania)

Rețea pentru tineri: „Germana în spațiul danubian“ – Merită să reflectăm

Rezumat: Acest articol are rolul de a impulsiona dezbaterile pe tema anunțată în titlu. Se referă la descoperirea unor căi de a face atractivă pentru tineri, pe de o parte, învățarea și cultivarea limbii germane, pe de altă parte, să trezim în conștiința oamenilor dorința de cunoaștere a culturii și istoriei germane seculare din spațiul sudest european. Cadrele didactice și studenții din domeniul pedagogic sunt multiplicatori *par excellence*. Se vorbește despre o multitudine de concepte integral-pedagogice sau didactico-lingvistice, concomitent cu transmiterea de informații, întâlniri, schimburi și relaționări, despre găsirea de idei inovative și oferte concrete care trebuie dezvoltate și care scot în evidență relevanța socială a instituțiilor pregătitoare de profesori de germană respectiv a facultăților de germanistică din regiune. De asemenea trebuie să se ajungă la o armonizare a tuturor acestor instituții implicate.

Cuvinte cheie: germana în spațiul danubian, rețea pentru tineri, inițiativă a spațiului danubian

Peter DINES (Ludwigsburg/Germania)

Cooperarea Facultății de pedagogie din Ludwigsburg cu partenerii din spațiul danubian: proiecte, experiențe, perspective

Rezumat: În prezentul articol se face referire la cooperarea dintre Facultatea de pedagogie din Ludwigsburg, cu Fundația din landul Baden-Württemberg pentru cultură germană din spațiul danubian-șvăbesc și, într-o măsură mai mică, cu Serviciul german pentru schimburi academice (DAAD) referitor la parteneriate și proiecte comune cu instituțiile de învățământ din Europa de sud-est. Sunt evaluate critic rezultatele obținute până în prezent, dar se fac și propuneri de corectare și pentru noi proiecte.

Cuvinte cheie: Europa de sud-est, cooperare internațională, promovarea limbii și culturii germane, didactica celei de a doua limbi străine.

Robert Kovač, Sanja Ninković (Novi Sad)

Limba și cultura germană și formarea de profesori de limba germană în Serbia

Rezumat: Prezentul articol cuprinde un tablou sinoptic al prezenței limbii și culturii germane în Serbia. Punctul de greutate este dat de provincia Vojvodina, deoarece deține cea mai mare importanță pentru răspândirea limbii, literaturii și culturii germane din Serbia, aici fiind și astăzi limba germană ca limbă modernă cel mai bine reprezentată în școli. Sunt dezbătute de asemenea pregătirea profesorilor de germană în Serbia și perspectivele dezvoltării în acest domeniu.

Cuvinte cheie: noțiunea de „șvabi danubieni“, formarea profesorilor de germană în Serbia, perspectivele limbii germane în Serbia.

Stephanie JUG/Sanja CIMER (Osijek /Croatia)

Trecut și prezent al influențelor limbii germane la Catedra de Germanistică din Osijek

Rezumat: În prezenta lucrare se face referire la influențele limbii germane asupra literaturii din Osijek/Croatia, aducându-se precizări asupra modului prin care este efectuată această cercetare la Facultatea de Filosofie din Croatia. Limba germană a avut o influență considerabilă asupra limbii și literaturii din Slavonia. Tradiția este predată prin intermediul unei discipline despre sec. 18 și 19 din Slavonia, în timp ce aspectul lingvistic este menținut prin publicații și deține potențialul de îmbogățire a unor colegii ori a unor noi cercetări.

Cuvinte cheie: limba germană, literatură, cercetare lingvistică, Croatia, Slavonia, Osijek

Liane Regine IUNESCH (Sibiu)

Pedagogia experiențială ca mod de predare interdisciplinară bazată pe acțiune a limbii germane moderne

Rezumat: Lucrarea de față descrie proiectul de pedagogie experiențială desfășurat în octombrie 2013 cu studenți ai programului de studii Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar din cadrul Universității "Lucian Blaga" din Sibiu și prezintă caracteristici similare ale pedagogiei experiențiale și a principiilor moderne de predare în didactica limbii germane moderne. Pe baza analizei feed-backului primit de la participanți se demonstrează faptul că existența unor similitudini nu poate fi descoperită doar la nivel teoretic și conceptual ci și faptul că aceasta confluență poate fi tratată la nivel intuitiv și practic și se argumentează necesitatea includerii pedagogiei experiențiale în formarea viitoarelor cadre didactice pentru școli cu limba de predare germană. În final este prezentată posibilitatea de transfer pentru proiecte de inițiere a unei rețele de cadre didactice de limba germană în spațiul dunărean.

Cuvinte cheie: Germană ca limbă modernă, formarea profesională a învățătorilor, școală cu limbă de predare germană, pedagogie experiențială, Erfahrungslernen

Gabor FRANK (Pécs)

Formarea de profesori de limba germană în Ungaria

Rezumat: Prezentul articol oferă un tablou asupra posibilităților de formare a profesorilor de limba germană și importanța acestora în Ungaria, ca punct nodal specific fiind considerate aspectele referitoare la germanii din Ungaria și cercetarea naționalității acestora, deoarece reprezintă un domeniu complementar al formării profesorilor de germană. Profesorul de limba germană nu trebuie să transmită doar cunoștințe lingvistice și de cultură, ci să inițieze și proiecte referitoare la cercetarea identității. Cunoștințele de specialitate și competențele transmise în cadrul formării profesorilor de germană sunt ordonate pe domenii.

Cuvinte cheie: formarea de profesori de limba germană în Ungaria, profesori licențiați în limba și cultura germană, cercetarea identității germanilor din Ungaria, cercetarea generală a minorității.

Ellen Tichy (Sibiu)

Ia două: Două culturi – eine Heimat!

O întâlnire transculturală între tineri români și germani

Rezumat: Acest articol documentează un proiect dramatic cu studenți români și germani respectiv cu adulți tineri, care a avut loc în aprilie 2013 în Sibiu. Pornind de la acest proiect și în cadrul acestuia au fost dezbătute entități noționale referitoare la conceptul de cultură, în special impulsivități ale unei pedagogii interculturale și transculturale.

Cuvinte cheie: proiect dramatic, tineri din Germania și România, pedagogie interculturală versus transculturală.

Florentina ALEXANDRU (București)

Dimensiunea interculturală a procesului de predare și învățare a limbilor străine într-un context lingvistic și cultural omogen

Rezumat: Răspunsul la întrebarea – Cum poate fi înțeleasă o cultură străină în procesul de predare și învățare într-un context educațional omogen din punct de vedere etnic, cultural și lingvistic? – este simplu: prin intermediul limbilor străine. Acest proces este prin definiție o întâlnire între o cultură de origine și o cultură țintă. Procesul de învățare și predare a limbilor străine generează întâlnirea cu alte limbi și culturi, fapt ce implică, pe de o parte, o comparație a diferitelor contexte culturale, și o autorefecție, pe de altă parte.

Având ca punct de plecare datele obținute în urma efectuării unui sondaj de opinie, articolul de față își propune să răspundă la următoarele întrebări:

1. Care este rolul profesorilor de limbi străine în contextele educaționale omogene din punct de vedere etnic, cultural și lingvistic?
2. În ce măsură profesorii de limbi străine și elevii/studenții percep dimensiunea interculturală a procesului de învățare și predare a limbilor străine în astfel de contexte?

Cuvinte cheie: interculturalitate, predarea și învățarea limbilor străine, competența de comunicare interculturală, formarea inițială a profesorilor de limbi străine

Adriana DĂNILĂ (București)

**Câteva aspecte ale limbii de lemn în presa de limbă germană din România
anilor 1950 și 1960**

Rezumat: Lucrarea tratează unele aspecte ale așa-zisului **limbaj de lemn**, identificabile în presa de limbă germană din România din perioada anterevoluționară, și anume cu formele de expresie ale respectivului limbaj prezente în telegramele de condoleanțe la moartea conducătorilor comuniști Josef Wissarionowitsch Stalin și Gheorghe Gheorghiu-Dej, care au fost publicate în ziarul Neuer Weg (NW) (1953 respectiv 1965).

Autoarea se situează pe poziția teoretică a sociolingvisticii și pragmatilisticii în evaluarea faptelor de limbă.

Mai întâi este definit conceptul de limbaj de lemn, sunt identificate cele mai importante trăsături structurale și tehnici de formulare, precum și condițiile social-istorice care favorizează manifestarea fenomenului investigat.

Apoi, sunt prezentate rezultatele obținute în urma excerptării textelor selecționate: formele de exprimare a enunțurilor de lemn, structura lor morfo-sintactică, semantică și pragma-stilistică.

Lucrarea conține câteva considerații finale, cu caracter general, care se pot desprinde în urma analizei efectuate pe un material specific: cel de presă scrisă.

Cuvinte cheie: limba de lemn, limbajul presei, comunicarea scrisă, perioada comunistă, telegrama de condoleanță, limba germană din România (Rumäniendeutsch)

Sanja NINKOVIĆ /Robert KOVAČ (Novi Sad)

**O comparație interlinguală în cadrul frazeologismelor cu numerale
(exemplificări: *Sieben/Sedam/ șapte*)**

Rezumat: În prezentul articol sunt analizate și comparate frazeologisme care conțin ca și componentă numeralul *șapte* în două limbi: germană și sârbă. Prin intermediul comparației interlinguale vor fi documentate tipuri și echivalențe diferite. De asemenea, se face referire la semantica numeralului *sieben* respectiv *sedam*, deoarece atât asemănările, cât și deosebirile dintre limbile germană și sârbă conduc la rezultate interesante. Rezultatele obținute pot fi folosite de studenți din cadrul Germanisticii, dar și de către elevii care învață limba germană ca limbă străină.

Cuvinte cheie: frazeologisme, numerale, echivalență, șapte, germană, sârbă